

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw

Koning Albert II-laan 15

1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be

www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool Koningsdale Steinerschool Ieper te
IEPER**

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 131508

Instelling Vrije Basisschool Koningsdale Steinerschool Ieper

Directeur Barbara DECRAMER

Adres Rijselstraat 45 - 8900 IEPER

Telefoon 057-61.10.97

E-mail info@koningsdale.be

Website www.koningsdale.be

Bestuur van de instelling VZW Koningsdale

Adres Rijselstraat 45 - 8900 IEPER

Scholengemeenschap Steinerscholen Basisonderwijs

Adres Boomsesteenweg 94 - 2610 WILRIJK

CLB Vrij CLB Regio Gent

Adres Marialand 29 - 9000 GENT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 24-04-2017, 26-04-2017, 27-04-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 27-04-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 12-05-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Bart DE BIE

Teamleden Geert ALLEMAN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS.....	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?.....	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek.....	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij.....	8
3.1.1.4 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek.....	9
3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde.....	11
3.1.1.6 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek.....	13
3.1.1.7 Lager onderwijs: mens en maatschappij.....	14
3.1.1.8 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek.....	14
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	16
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	17
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	17
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	19
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	19
4.2 Evaluatiepraktijk.....	20
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL.....	23
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL.....	26
6.1 Wat doet de school goed?	26
6.2 Wat kan de school verbeteren?.....	26
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	27
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	28
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	28

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
  2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
  3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
  - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
    - ♦ het onderwijsaanbod
    - ♦ de uitrusting
    - ♦ de evaluatiepraktijk
    - ♦ de leerbegeleiding.
  - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
  - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
  - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
  - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
  - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
  - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Op basis van het vooronderzoek van 18/04/2017 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor wiskundige initiatie en 'mens en maatschappij' en 'wetenschappen en techniek' (MM/WT) de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor wiskunde en MM/WT de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering en de evaluatiepraktijk en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat in de kleuterafdeling de wiskundige initiatie niet aan de verwachtingen van de overheid voldoet, voor MM/WT is dit wel het geval. In de lagere afdeling voldoen de resultaten van de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid. In haar oordeel houdt de inspectie rekening met het feit dat deze Steinerschool nog maar recent als onafhankelijke school bestaat. De vestigingsplaats in het centrum van Ieper (VP Ieper) werd in 2009 opgericht als vestigingsplaats van de Steinerschool in Munte. Pas vanaf september 2015 bestaat ze als zelfstandige school en september 2017 verhuist ze naar de rand van het centrum. Op 1 september 2016 sloot een nieuw opgerichte vestigingsplaats in Ronse (VP Ronse) zich bij deze school aan. Die vestigingsplaats werkt in de praktijk als een zelfstandige school.

In de kleuterafdeling gebruiken de kleuteronderwijzers voor beide leergebieden het leerplan als referentiekader voor hun onderwijspraktijk. Ze integreren wiskundige initiatie in hun totaalaanbod, maar dit gebeurt weinig doelgericht en expliciet. De permanente opvolging van de vorderingen van kleuters in wiskundige initiatie verloopt ook weinig systematisch. Voor MM/WT is het aanbod volledig, voldoende samenhangend en evenwichtig. Voor MM/WT is het functioneel leren in authentieke contexten een sterk punt. De kleuterleidsters beschikken over de nodige en duurzame basismaterialen. Ze evalueren hun kleuters op middellange termijn voldoende breed op basis van een kindvolgsysteem (KVS). Het team begeleidt de brede ontwikkeling van de kleuters vanuit zijn zorgwerking.

In de lagere afdeling zijn zowel het aanbod voor wiskunde als MM/WT voldoende volledig, samenhangend en evenwichtig. Voor wiskunde leven de onderwijzers de schooleigen inhoudelijke en didactische afspraken na. Voor MM/WT valt de authenticiteit van de onderwijspraktijken op. Voor beide leergebieden zetten de onderwijzers verschillende vormen van evaluatie in om de groeiende competenties van hun leerlingen in kaart te brengen. Het team past de principes van het zorgcontinuüm toe om de leerlingen te begeleiden, maar de doel- en handelingsgerichte aanpak hebben nog ontwikkelingskansen.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus maakt duidelijk dat de doelgerichtheid en de ondersteuning van de deskundigheidsbevordering eerder sterk is, terwijl het team de bewaking van de doeltreffendheid en de ontwikkeling van het professionaliseringsbeleid nog kan optimaliseren. Voor de evaluatiepraktijk staat de school nog aan het begin van een ontwikkelingstraject. De school heeft vooral nood aan een duidelijke en professionele visie over evalueren en daarvan afgeleide doelen.

Het onderzoek van het algemeen beleid toont aan dat de school een helder en levendig pedagogisch project nastreeft en een sterk gedeeld leiderschap hanteert waarbij alle participanten op alle niveaus kunnen bijdragen aan de besluitvorming en de werking. Opvallend is ook de kwaliteitszorg die de school op verschillende beleidsdomeinen als rode draad hanteert. Tot slot wenst de inspectie haar waardering uit te spreken voor de inzet en het engagement van alle betrokkenen om deze Steinerschool een waardevolle en unieke plek te geven in het lokale onderwijslandschap.

De onderwijsinspectie onderzoekt de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) aan de hand van een vragenlijst. Dit onderzoek mondt uit in een aantal opmerkingen en tekorten in de organisatie, de veiligheid en de hygiëne van de leeromgeving. De school krijgt daarom een gunstig advies beperkt in de tijd voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert.

De inspectie besluit haar onderzoek met een gunstig advies beperkt in de tijd voor de kleuterafdeling door het onvoldoende nastreven van de ontwikkelingsdoelen wiskundige initiatie, een gunstig advies voor de lagere afdeling voor het bereiken van de eindtermen en een gunstig advies beperkt in de tijd op schoolniveau voor de erkenningsvoorwaarde "bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne".

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- wetenschappen en techniek
- mens en maatschappij

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- wetenschappen en techniek
- mens en maatschappij

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

- Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Evaluatie

- Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet niet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie te weinig doelgericht na. De permanente evaluatie verloopt te weinig doelgericht en systematisch. Hierdoor sluit het aanbod te weinig aan bij de verschillende ontwikkelingszones van alle kleuters. De individuele hulpverlening aan kleuters verloopt te weinig handelingsgericht.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor wetenschappen en techniek toe. Zowel de uitgangspunten als de doelen van het leerplan vormen de basis voor de planning en uitvoering van de onderwijspraktijk. De kleuterleidsters evalueren de vorderingen voor wetenschappen en techniek op middellange termijn op basis van de leerplandoelen. Met deze evaluatie tonen de kleuteronderwijzers aan dat hun kleuters voldoende kansen krijgen om de ontwikkelingsdoelen te halen.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor mens en maatschappij toe. Zowel de uitgangspunten als de doelen van het leerplan vormen de basis voor de planning en uitvoering van de onderwijspraktijk. De kleuterleidsters evalueren de vorderingen voor mens en maatschappij op middellange termijn op basis van de leerplandoelen. Met deze evaluatie tonen de kleuteronderwijzers aan dat hun kleuters voldoende kansen krijgen om de ontwikkelingsdoelen te halen.

3.1.1.4 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek.

<p>Curriculum</p> <p>Onderwijsaanbod</p> <p><i>Referentiekader</i></p> <p><i>Planning</i></p> <p><i>Evenwichtig en volledig</i></p> <p><i>Samenhang</i></p> <p><i>Brede harmonische vorming</i></p> <p><i>Actief leren</i></p>	<p>De kleuteronderwijzers raadplegen of gebruiken hun leerplan als basis voor hun onderwijspraktijk.</p> <p>Het onderwijs sluit aan bij de uitgangspunten van de leergebieden wiskunde en wereldoriëntatie.</p> <p>Wiskundige activiteiten zijn geïntegreerd in leergebiedoverschrijdende activiteiten. Ze zijn gestoeld op handeling en beleving en zijn verbonden met ritme, regelmaat en ordening.</p> <p>De kleuteronderwijzers behandelen de leergebieden 'mens en maatschappij (MM)' en 'wetenschappen en techniek (MT)' als een leergebied 'Wereldoriëntatie'. De inhouden van MM/WT zijn vooral gebaseerd op de belevingswereld. Toch betrekken de kleuterleidsters ook de leefwereld van de kleuters bij hun onderwijs. De didactiek sluit aan bij de principes van het Steineronderwijs.</p> <p>Voor wiskundige initiatie vormen de leerplandoelen te weinig een basis voor doel- en ontwikkelingsgerichte activiteiten die alle kleuters uitdagen en wiskundige inzichten stimuleren. De planningen op korte termijn bevatten geen concrete doelen waarvan activiteiten worden afgeleid. Planningen van vaste en wekerende activiteiten bevatten wel een lijst van leerplandoelen, maar die worden weinig functioneel ingezet. Niettegenstaande de bewaking van het aanbod duidt op een volledig aanbod op lange termijn, kan de aansturing ervan voor de concrete praktijk in vraag gesteld worden. Het evenwicht in het aanbod varieert.</p> <p>Voor MM/WT is het aanbod voldoende afgestemd op de leerplandoelen, evenwichtig en volledig. De kleuteronderwijzers baseren zich vooral op een natuurlijke en op jaarfeesten gebaseerde jaarcyclus om hun thema's vorm te geven. Ze hebben echter voldoende aandacht voor andere domeinen van MM/WT.</p> <p>Voor wiskundige initiatie is de gradatie in het aanbod voorzien in een ontwikkelingslijn. De kleuteronderwijzers gebruiken dit document echter weinig functioneel, waardoor de beperkte gradatie in praktijk vooral intuïtief, volgens de inzichten van de kleuteronderwijzers en op basis van informele afspraken (VP leper) enigszins nagestreefd wordt. De gradatie verloopt in praktijk wel ad hoc, maar minder doelgericht en gepland.</p> <p>Voor MM/WT is het aanbod eveneens beperkt gradueel opgebouwd. Tijdens de repetitieve activiteiten gaat weinig aandacht naar een graduele opbouw van het aanbod in de loop van het schooljaar. Ook de leeftijdsoverschrijdende samenstelling van de klassen leidt weinig tot een gradueel aanbod.</p> <p>Zowel voor wiskundige initiatie als MM/WT integreren de kleuteronderwijzers hun aanbod in het actuele thema. Daardoor is de horizontale samenhang tussen de verschillende leergebieden sterk aanwezig.</p>
--	---

De kleuteronderwijzers kaderen hun activiteiten voor beide leergebieden in een brede ontwikkeling van de kleuters. Algemene leerplandoelen, enkele toekomstgerichte competenties (samenwerkend, onderzoekend, ontwerpgericht leren), en verschillende ontwikkelingsdomeinen komen dagelijks (impliciet) aan bod. De kleuteronderwijzers enten hun activiteiten op een verhaal en combineren daarin vaak het handelend en auditief-verbaal leren. De kleuteronderwijzers maken relatief weinig gebruik van het visuele kanaal om informatie te verwerken. Ze geven de kleuters inbreng in hun praktijk binnen de contouren van de schoolvisie.

De kleuteronderwijzers bieden hun kleuters voldoende kansen om actief en authentiek te leren. Opvallend sterk is de realiteitsgebondenheid van veel MM/WT-opdrachten, waardoor de kleuters functioneel leren in dialoog met de werkelijkheid. Samen met het gegeven dat zowel de kleuters als de kleuterleidsters zichzelf zijn en elkaar respectvol ontmoeten, zorgt dit voor bijzonder authentiek onderwijs.

Materieel beheer

Uitrusting

*Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen*

De kleuteronderwijzers beschikken over het basismateriaal om de ontwikkeling van de kleuters te stimuleren. De nog jonge school investeert nog verder in ontwikkelingsmaterialen volgens haar mogelijkheden. Het team kiest voor duurzame (houten) materialen en meubelen, wat past in de visie van de school, in het bijzonder wat de vestigingsplaats in Ronse betreft.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

*Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing*

De kleuteronderwijzers geven hun kleuters in verschillende mate persoonlijke en ontwikkelingsgerichte feedback of feedup. Sommigen rekenen hoofdzakelijk op het natuurlijke ontwikkelingsproces en beperken hun feedback, anderen treden meer in interactie met hun kleuters en bieden hun kinderen een meer frequente en doelgerichte feedback, wat bijdraagt tot de ontwikkeling van kinderen.

Ondanks het feit dat de klasgroepen uit een beperkt aantal kleuters van verschillende leeftijd bestaan, verloopt de evaluatie van de kleuters op korte termijn weinig doelgericht en systematisch. Daardoor verloopt het monitoren van de ontwikkeling van de kleuters vooral op basis van ervaringen en percepties. Het onderwijsaanbod sluit daardoor soms onvoldoende aan bij de ontwikkelingszone van elke kleuter.

Op middellange termijn volgen de kleuteronderwijzers (per vestigingsplaats vanuit een andere optiek) hun kleuters doelgericht en systematisch op. Ze gebruiken daarvoor een koepeligen kleuterobservatiesysteem (KVS) dat inhoudelijk spoort met het leerplan en de ontwikkelingslijn. Het gebruik van dit volgsysteem draagt bij tot een goede beeldvorming op (middel)lange termijn. De efficiëntie van deze evaluatievorm verschilt per vestigingsplaats.

Op basis van die beeldvorming wordt het onderwijsaanbod beperkt bijgestuurd.

Begeleiding Samen met de ervaringen van de kleuteronderwijzers en het overleg met
Leerbegeleiding ouders en andere betrokkenen leidt de evaluatiepraktijk tot een degelijke en
Beeldvorming brede beeldvorming van de kleuters.
Zorg

De muzische inkleding van activiteiten, de sobere inrichting van de klassen en de begeleidingsstijl van de kleuteronderwijzers dragen bij tot een rustige, aangename en veilige leef- en leeromgeving voor de kinderen.

Voor wiskundige initiatie differentiëren de kleuteronderwijzers weinig in hun gepland aanbod. De differentiatie verloopt vooral ad hoc.

Voor kleuters die individuele of specifieke hulp nodig hebben, organiseert de school tijdig het nodige overleg met betrokkenen. Uit dit overleg komen zinvolle afspraken. Dit is onder meer zo voor de ondersteuning van de sociaal-emotionele ontwikkeling van sommige kleuters. De groeps- of individuele groeiplannen dragen momenteel nog maar weinig bij tot een doelgerichte aanpak. De handelingsgerichte inzet van deze recent ontwikkelde tools staat nog aan het begin van een ontwikkelingstraject.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De leerlingen bereiken de eindtermen wiskunde in voldoende mate. Het aanbod spoort met het leerplan en vertoont een duidelijke samenhang. Het team leeft een aantal didactische afspraken na en ontwikkelde een synthese van leerinhouden voor de leerlingen. De onderwijzers besteden de nodige onderwijstijd aan wiskundeonderwijs. Op middellange termijn evalueren ze de vorderingen van hun leerlingen op geregelde basis en op basis van de ontwikkelde leerlijn. Leerlingen met een specifieke zorgbehoefte kunnen rekenen op ondersteuning.

Curriculum De onderwijzers gebruiken het leerplan als referentiekader voor hun praktijk.
Onderwijsaanbod Zowel de leerplanvisie als -doelen sturen de praktijk aan. Daardoor is het
Referentiekader aanbod voldoende evenwichtig en volledig.
Planning

Evenwichtig en volledig Het team beschikt over een schooleigen leerlijn, wat de graduele opbouw van
Samenhang de leerinhouden ten goede komt en de klasgebonden jaarplannen richting
Brede harmonische vorming geeft. De samenhang wordt ook bevorderd door teamafspraken over
Actief leren didactische aspecten.

Sommige onderwijzers plannen hun lessen vanuit een koppeling met het jaarplan, een beschrijving van de beginsituatie en concrete lesdoelen. Dit laatste is bevorderlijk voor leerprestaties.

De onderwijzers hebben binnen het leergebied wiskunde aandacht voor een brede harmonische vorming. Dit uit zich onder meer in de integratie van muzische aspecten en de aandacht voor de algemene doelen van het leerplan en toekomstgerichte competenties. ICT komt daarbij beperkt aan bod.

De onderwijzers bieden hun onderwijs wisselend werkelijkheidsgericht aan. Bij het geven van instructies en nieuwe leerinhouden is het onderwijs voldoende werkelijkheidsgericht en sluit het aan bij de belevings- of leefwereld van de leerlingen. In inoefenfasen zijn de werkelijkheidsgerichtheid en functionaliteit soms beperkt aanwezig. Enkele onderwijzers stellen met hun leerlingen rekenverhalen op. Dit draagt bij tot het parafraseren van leerinhouden en is een voorbeeld van goede praktijk.

De onderwijzers doen een beroep op de drie informatieverwerkende kanalen (kinesthetisch, visueel en auditief/verbaal) bij de aanbreng van nieuwe inhouden. Het didactisch coherent, evenwichtig en actief gebruik van deze leerstrategieën heeft echter nog groeikansen.

De onderwijzers hanteren schoolgebonden 'schema's' om essentiële leerinhouden samen te vatten. Ze stellen die schema's samen met de leerlingen op, wat het effect ervan verhoogt. De leerlingen beschikken hierover in een individuele map voor eigen, zelfstandig gebruik. Het team hanteert echter geen vaste referentiematen om het metend rekenen te ondersteunen.

Onderwijsorganisatie
Klasmanagement
Onderwijstijd

De wiskundelessen waarin nieuwe inhouden aangeleerd worden, geven de onderwijzers in periodes (clusters van dagelijkse lesblokken van circa anderhalf uur). Om de betrokkenheid gaande te houden, beroepen onderwijzers zich op vormen van (inter)actief en spelend leren en variëren ze binnen een lesblok de leerinhouden. Nochtans ebt de taakgerichtheid van de leerlingen geregeld weg. Naast de integratie van wiskunde in het periodenonderwijs, geven de onderwijzers ook wekelijks enkele lestijden wiskunde. Die gebruiken ze vooral om aangeleerde inhouden gespreid in de tijd in te oefenen. Dit bevordert leerprestaties.

De totale onderwijstijd voor wiskunde voldoet om de eindtermen te halen.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De onderwijzers bevorderen het handelend leren door het werken met concrete materialen die vaak afgeleid zijn van de verhalen of de periodes die in de kijker staan. Het handelend leren met concreet gestructureerd materiaal komt voldoende aan bod. De onderwijzers rekenen snel op verinnerlijking van leerinhouden en ondersteunen toepassingen of transfers weinig door gebruik te maken van wandplaten.

Evaluatie De onderwijzers hebben wisselende aandacht voor het geven van persoonlijke feedback aan hun leerlingen. Daardoor verschilt de kracht van de leermomenten.

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Kindvolgsysteem

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De onderwijzers observeren het leergedrag en de prestaties dagelijks op basis van de centrale doelen van de periode. Soms flankeren onderwijzers deze procesgerichte evaluatie door een productgerichte toets. Dit stelt hun in staat om de leervorderingen van hun leerlingen te meten. Beide evaluatievormen leiden op korte termijn tot diverse bijsturingen van het onderwijsaanbod, een gedifferentieerde aanpak of de begeleiding van leerlingen.

Het team neemt enkele keren per schooljaar de toetsen van het leerlingvolgsysteem van de eigen onderwijskoepel af. Die sporen inhoudelijk met de vooropgestelde doelen en laten toe om op middellange termijn de effecten van het onderwijs te meten. Een bespreking van deze resultaten leidt onder meer tot initiatieven om de kwaliteit ervan te verbeteren.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Beeldvorming

Zorg

De beeldvorming voor de zorgwerking bestaat vooral uit gegevens van de hierboven vermelde evaluatievormen. Die gegevens worden op geregelde tijdstippen aangevuld met observatiegegevens door de zorgleerkracht en diverse vormen van informeel en georganiseerd overleg met alle relevante betrokkenen.

Deze besprekingen leiden binnen een redelijke termijn tot bijsturing van de onderwijsaanpak, de begeleiding van leerlingen en de inzet van ondersteunende teamleden. Op korte termijn leidt de permanente evaluatie tot diverse soorten en organisatievormen van binnenklasdifferentiatie. Die differentiatie verloopt in principe convergent en heeft enkele gunstige neveneffecten op het gebied van zelfsturend leren en groepsvorming. De begeleiding van leerlingen op middellange termijn verloopt enigszins planmatig. Op basis van het overleg stellen de betrokkenen een groeps- of individueel 'groeiplan' op. De mate waarin deze plannen de hulpverlening doel- en handelingsgericht aansturen is nog beperkt.

3.1.1.6 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De leerlingen bereiken de eindtermen voor wetenschappen en techniek in voldoende mate. Zowel de uitgangspunten als de doelen van het leerplan vormen de basis voor de planning en uitvoering van de onderwijspraktijk. Het onderwijs is geënt op de belevings- en leefwereld van de leerlingen en verloopt voldoende realiteitsgebonden. Leerlingen krijgen uitgebreide kansen om actief te leren. De onderwijzers evalueren de vorderingen voor wetenschappen en techniek op korte en middellange termijn op basis van de leerplandoelen. Met deze evaluatie tonen de onderwijzers aan dat hun leerlingen zich volgens eigen mogelijkheden voldoende ontwikkelen en de leerplandoelen halen.

3.1.1.7 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De leerlingen bereiken de eindtermen voor mens en maatschappij in voldoende mate. Zowel de uitgangspunten als de doelen van het leerplan vormen de basis voor de planning en uitvoering van de onderwijspraktijk. Het onderwijs is geënt op de belevings- en leefwereld van de leerlingen en verloopt voldoende realiteitsgebonden. Leerlingen krijgen uitgebreide kansen om actief te leren. De onderwijzers evalueren de vorderingen voor mens en maatschappij op korte en middellange termijn op basis van de leerplandoelen. Met deze evaluatie tonen de onderwijzers aan dat hun leerlingen zich volgens eigen mogelijkheden voldoende ontwikkelen en de leerplandoelen halen.

3.1.1.8 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek.

Curriculum	Het leerplan fungeert als referentiekader voor MM/WT. Volgens het leerplan
Onderwijsaanbod	beschouwt het team wereldoriëntatie als één leergebied en splitst men dit niet
<i>Referentiekader</i>	op in 'mens en maatschappij' en 'wetenschappen en techniek'.
<i>Planning</i>	De onderwijzers leiden hun aanbod af van het leerplan wereldoriëntatie. Ze
<i>Actief leren</i>	respecteren de visie onder meer door het onderwijs vooral aan de hand van
<i>Samenhang</i>	natuur- en jaargebonden thema's cyclisch aan te bieden. De leerplandoelen
<i>Brede harmonische vorming</i>	vormen de basis voor de perioden wereldoriëntatie.
<i>Evenwichtig en volledig</i>	

Het aanbod is volledig en in zekere mate evenwichtig. Alle domeinen komen aan bod, hoewel sommige (bijv. natuur) meer onderwijstijd toebedeeld krijgen dan andere (bijv. maatschappelijke domeinen). Tijdens hun schoolloopbaan maken de leerlingen actief kennis met verschillende ambachten, waardoor enkele arbeidssectoren verkend worden in het perspectief van een latere studiekeuze.

De onderwijzers vertalen het leerplan in meer concrete planningen, maar het gebruik van concrete lesdoelen is geen algemene verworvenheid.

De onderwijzers realiseren een vrij samenhangend aanbod. Voor de verticale samenhang is de school nog louter op het leerplan aangewezen. In een recente nota verzamelde de directeur op basis van de actuele praktijken een aantal schoolafspraken in verband met activiteiten en gebruikte leefwerelden. Deze samenvatting is nog niet expliciet gerelateerd aan het leerplan of onderbouwd door een verticale leerlijn. Binnen de klas streven de onderwijzers in voldoende mate naar samenhang met andere leergebieden.

De onderwijzers streven een brede harmonische vorming na. Ze beroepen zich ook daarvoor op de visie van het leerplan door het 'willen, voelen en denken' als pedagogische pijlers aan te wenden in hun praktijk. Daarenboven vallen vooral de aandacht voor sociale vaardigheden en duurzaam leven op. Vanaf het vierde leerjaar integreert de school ook ICT in wereldoriëntatie. Hiervoor zijn echter nog maar weinig inhoudelijke en didactische afspraken.

Het actief en authentiek leren is een sterk punt van de school. Het leren gebeurt dikwijls in wisselwerking met de omgeving, in samenwerking met schoolexterne partners en door de uitvoering van functionele opdrachten. Daarbij hebben de onderwijzers bijzondere aandacht voor enkele 21ste eeuwcompetenties als samenwerkend leren en onderzoeks-, ontwerp- en productgericht leren. Dit draagt bij tot coöperatief, creatief, kritisch probleemoplossend denken. De school onderzocht nog niet in hoeverre de repetitieve aanpak van onderwerpen altijd en voor iedereen voldoende uitdagend is. De onderwijzers stimuleren de ondernemingszin bij hun leerlingen door hen op het niveau van activiteiten voldoende ruimte te geven om eigen initiatieven in te brengen en uit te werken. Daarbij controleren ze of deze ideeën aansluiten bij het leerplan.

Materieel beheer De school beschikt in principe over de nodige leermiddelen om het leerplan toe
Infrastructuur te passen. Vooral de duurzaamheid van deze materialen draagt bij tot een
Uitrusting milieubewuste attitude bij de leerlingen. Onderwijzers geven wel aan dat het
Leermiddelen aanbod van materialen nog mag uitbreiden.

De onderwijzers maken weinig gebruik van visuele of schematische ondersteuning van het leren, ook niet bij de verwerving van abstracte inhoud als tijd en ruimte.

De flexibele inrichting van de klassen, bevordert de variëteit in werk- en groeperingsvormen.

Evaluatie De onderwijzers organiseren geregeld reflectiegesprekken, wat kritische zin
Evaluatiepraktijk opwekt en bijdraagt tot zelfconceptverheldering. Nochtans maken ze weinig
Evenwichtig en representatief gebruik van vormen van zelf- of collaboratieve evaluatie bij de formele
Leerlingvolgsysteem evaluatie van wereldoriëntatie.
Gericht op bijsturing

De evaluatie verloopt vooral op basis van proces- en productgerichte observatie en reflectiegesprekken. Ze mondt per periode uit in een duidelijk overzicht van verworven competenties. De school nam nog geen initiatieven om de objectiviteit van deze evaluatiepraktijk te onderzoeken. De bekomen overzichten worden met aanvullende commentaar aan ouders gepresenteerd als schriftelijke rapportering.

Op langere termijn blijkt de evaluatie voldoende te correleren met het aanbod. De school onderzocht nog niet in welke mate zowel kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes op een voldoende betrouwbare manier gemeten worden.

De evaluatie van wereldoriëntatie maakt nog geen deel uit van het leerlingvolgsysteem, maar kan daar wel makkelijk in geïntegreerd worden.

De school gebruikt de evaluatiegegevens niet expliciet om de onderwijspraktijk bij te sturen of de kwaliteit ervan te verbeteren.

Begeleiding	De onderwijzers vormen zich een beeld over de eisen van de leerlingen op basis van hun evaluatiepraktijk.
Leerbegeleiding	
<i>Zorg</i>	
<i>Beeldvorming</i>	Ze begeleiden de leerlingen op een voldoende open manier. Deze houding zorgt voor een binnenklasdifferentiatie die gestoeld is op de aard, voorkeuren en ideeën van leerlingen.

Het team heeft bijzondere aandacht voor de verwerving van sociale vaardigheden (in combinatie met emotioneel welzijn). Sommige leerlingen krijgen hiervoor specifieke hulpmaatregelen aangeboden op het niveau van de verhoogde zorg. Dit gebeurt in overleg en in samenwerking met ouders en andere betrokkenen uit de leefwereld van de kinderen, wat bijdraagt tot de effectiviteit ervan.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De ondersteuning van het beleid voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne kent recent een aantal wijzigingen. In de administratieve vestigingsplaats in Ieper zet een preventie-adviseur met opleidingsniveau 1, samen met de schoolleiding, de krijtlijnen uit. Deze vestigingsplaats verhuist vanaf juli 2017 naar een andere locatie in dezelfde stad. In de vestigingsplaats te Ronse nemen momenteel een ouder-brandweerman en de vestigingsplaatscoördinator het BVH-beleid in handen nadat de vroegere preventie-adviseur die taak beëindigde begin dit schooljaar. Het schoolbeleid geeft aan dat een nieuwe kandidaat preventie-adviseur tegen eind 2017 de basisopleiding wil volgen.

De school kent een gunstige evolutie om op systematische wijze haar situatie na te gaan op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert en laat uitvoeren. Hierdoor kent de instelling mogelijke tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige situaties in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen. Sommige vastgestelde tekorten zijn nog niet opgelost. De onderwijsinspectie adviseert het schoolbestuur en de schoolleiding om ze in de toekomst voor de vestigingsplaats in Ieper aan te pakken op de nieuwe locatie. De verhuis in Ieper toont aan dat de school proactief wil handelen om haar infrastructuur aan hedendaagse vereisten aan te passen. Er is een overlegorgaan dat taken met betrekking tot het welzijnsbeleid behartigt en dat reglementair vergadert. Dit orgaan beschikt niet over een huishoudelijk reglement.

De meeste lokalen voldoen aan de bewoonbaarheids-, veiligheids- en hygiëne-eisen. De instelling beschikt over de nodige keuringsverslagen voor de elektrische laagspanningsinstallaties en de verwarmingsinstallatie op gas. Er is voor beide vestigingsplaatsen een brandpreventieverslag over de gebruikte gebouwen en het domein. Het beleid beschikt voor de vestiging te Ieper over de wettelijke geactualiseerde asbestinventaris met een bijhorend schriftelijk advies van de interne preventieadviseur. Er is geen dergelijk advies van de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer over de inventaris. De vestigingsplaats in Ronse is asbestvrij. De vestigingsplaats in Ieper beschikt niet over een geldige toelating of erkenning afgeleverd door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) wegens een aantal inbreuken bij het verstrekken van maaltijden. De onderwijsinspectie stelt ook vast dat de vestiging te Ieper geen overdekte speelplaats heeft. Bovendien bevindt er zich op het groene gedeelte van de speelplaats een struik waarvan de scherpe doornen voor kinderen een risico inhouden. De vestigingsplaats Ieper is ook onvoldoende toegankelijk voor personen met beperkte mobiliteit.

Verschillende sanitaire voorzieningen in beide vestigingsplaatsen zijn niet ingericht conform de regelgeving. Toiletten voor mannen en vrouwen (personeel/bezoekers) zijn niet gescheiden. In Ieper zijn ook voor de leerlingen van de lagere afdeling de toiletten voor jongens en meisjes niet gescheiden en er zijn voor beide geslachten te weinig toiletten. Beide vestigingsplaatsen hebben geen aangepast toegankelijk toilet voor mannen/jongens en vrouwen/meisjes of één uniseks toilet.

Het onderzoek voor de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een beperkt gunstig advies.

De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleid dat ze erin zal slagen om de tekorten, vermeld in het verslag weg te werken binnen de voorziene termijn.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	neen
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhankelijk zijn	neen
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja

• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	neen
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	neen
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	neen
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid De school beschikt voor de VP Ieper over een expliciete en gedeelde visie over deskundigheidsbevordering. In deze visie staan de 'zelfopvoeding' van de leerkracht en de vorming van een spiritueel mensbeeld centraal. De school ziet zelfstudie en onderzoek als belangrijkste middelen om tot een gemeenschappelijke visie op ontwikkeling en onderwijs te komen. Alle vormen van nascholingen hebben uiteindelijk de verbetering van de hele school als doel.

De school leidt van deze visie nog geen (lange termijn)doelen af.

Ondersteuning De school heeft voor de VP Ieper een nascholingsplan. Dit plan vermeldt verschillende vormen van nascholingen die aansluiten bij de principes van zelfstudie en gemeenschappelijk of persoonlijk onderzoek. Uit dit plan blijkt dat de teamleden ruime nascholingskansen krijgen. De school investeert hiervoor ook een haalbaar budget.

De school neemt in eerste instantie deel aan team- en persoonsgerichte nascholingen van de federatie van het Steineronderwijs.

Vervolgens organiseert ze zelf teamgerichte nascholingen die gericht zijn op inhoudelijke aspecten, teamvorming en het functioneren van de school.

Samenwerken aan activiteiten of lessen en elkaar feedback geven zijn daarbij belangrijke pijlers. Deze teamgerichte nascholingen kunnen plaats hebben tijdens studiedagen, personeelsvergaderingen of verschillende vormen van overleg.

Tot slot faciliteert of organiseert de school individuele nascholingen. Die vormingen gebeuren vooral op vraag van de leerkracht op basis van het persoonlijk ontwikkelingstraject of ervaren problemen. Ze kunnen echter ook gebaseerd zijn op behoeften van de school. De individuele nascholingen kunnen zowel schoolextern als -intern plaats hebben. Schoolinterne nascholingen krijgen vooral vorm door persoonlijke coaching en begeleiding door de mentor of zorgcoördinator.

De school ondersteunt met diverse schoolinterne initiatieven en schoolexterne nascholingskansen de aanvangsbegeleiding van haar beginnende leerkrachten.

Doeltreffendheid De doeltreffendheid van het gehele nascholingsbeleid of -plan brengt de school niet expliciet in kaart. Het team heeft per vestigingsplaats wel de gewoonte om samen te reflecteren over haar ontwikkeling. Zo wordt ook de doeltreffendheid van de diverse nascholingsinitiatieven toch beschouwd.

Op schoolniveau laten de effecten zich zien in de groeiende afspraken en ontwikkeling van de school. Op persoonlijk vlak worden effecten van nascholingen op de competenties en het functioneren van de leerkrachten niet in het persoonlijk ontwikkelingsplan opgenomen. Wel blijkt uit overleg dat deze individuele vormingen positieve effecten hebben op de bekwaamheid van de leerkrachten en de klaspraktijk.

Ontwikkeling Het nascholingsbeleid op zich vormde nog geen voorwerp van onderzoek. De directeur formuleert wel de wens om de talrijke ad hoc nascholingen in te ruilen voor een deskundigheidsbevordering die strakker gekoppeld is aan het schoolbeleid.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De school beschikt nog niet over een eigen en gedeelde expliciete visie over de evaluatie van leerlingen. Er leven impliciet wel een aantal principes, onder meer gebaseerd op de visie van het Steineronderwijs. Men wil de leerlingen vanuit een ontwikkelingsgericht perspectief breed evalueren. Daarbij tellen niet alleen cognitieve prestaties, maar ook persoonsgebonden en relationele vaardigheden en attitudes.

De school ontwikkelde nog geen expliciet evaluatiebeleid en formuleerde daardoor ook nog geen doelen ter zake. De uitwerking van het evaluatiebeleid verloopt in praktijk vanuit discussies over de zich ontwikkelende rapporteringspraktijk. Een kritische informatieverzameling over goede evaluatiepraktijk was nog niet aan de orde. Zo heeft de school nog geen duidelijk beeld over de functie van formatieve en summatieve evaluatie, de plaats van zelf- of collaboratieve evaluatie, de mogelijkheid van gedifferentieerde evaluatie, het gebruik van alternatieve en authentieke evaluatie tegenover klassieke evaluatie om zowel kennis en inzicht, als vaardigheden en attitudes doelgericht, evenwichtig en voldoende objectief en breed te beoordelen.

Ondersteuning In praktijk ontwikkelde het team een aantal concrete afspraken over de evaluatie van kleuters en leerlingen.

In de kleuterafdeling gebruiken de kleuteronderwijzers vooral een kindvolgsysteem (KVS) om de ontwikkeling van hun kleuters op te volgen. Het systeem strookt met de leerplandoelen en de ontwikkelingslijn van de school en is dus inhoudelijk waardevol. De kleuteronderwijzers gaan hier echter verschillend mee om. Sommigen zetten dit systeem in om op permanente basis de ontwikkeling van de kleuters systematisch op te volgen. Anderen gebruiken het enkel om op middellange termijn hun kleuters te evalueren. Daardoor verschillen de mate van doelgerichtheid, objectiviteit en functionaliteit van deze evaluatievorm.

Bij de oudste kleuters neemt de school een koepeligen schoolrijpheidstest af. De gegevens van die test gebruikt de school vooral als input voor het overleg bij de overgang van het kleuter- naar lager onderwijs.

In de lagere afdeling krijgt de permanente evaluatie vooral vorm door verschillende alternatieve evaluatietechnieken te gebruiken zoals observaties van leer- en leefgedrag en dagelijkse prestaties, reflectiegesprekken met leerlingen en de uitvoering van specifieke opdrachten. Vooral voor wiskunde en Nederlands maken onderwijzers ook op korte termijn soms gebruik van toetsen als vorm van objectieve meting. Voor sommige leergebieden zijn de hoofddoelen uit het periodeonderwijs de criteria voor de evaluatie op korte termijn. De verwerving van deze doelen brengen de leerkrachten per leerling in een duidelijk overzicht. Dit overzicht wordt per rapportperiode aangevuld met persoonlijke en brede feedback. Door die praktijk is de evaluatie voor de betrokken leergebieden voldoende inhoudelijk valide en een waardevolle bron voor communicatie met ouders en andere betrokkenen. Deze gegevensverzameling gebruiken onderwijzers volgens eigen inzicht ook min of meer voor hun kwaliteitsbewaking.

De eindevaluatie voor de toekenning van de getuigschriften verloopt volgens gemaakte afspraken. Rekening houdend met de context, brengen de betrokken teamleden de prestaties en de brede ontwikkeling van de leerlingen in rekening voor het formuleren van een advies voor het vervolgonderwijs.

Doeltreffendheid In hoeverre de evaluatiepraktijk op korte en middellange termijn de onderwijspraktijk verbetert, onderzocht de school nog niet systematisch.

In de kleuterafdeling schetsen de gegevens in het KVS een volledig en evenwichtig beeld over de ontwikkeling van de kleuters op lange termijn. Het doelgericht en objectief gebruik van dit KVS blijft nog een vraag.

In de lagere afdeling fungeert het leerlingvolgsysteem (LVS) van de eigen federatie vooral voor wiskunde en sommige domeinen van Nederlands als instrument om de vorderingen van de leerlingen op middellange termijn in kaart te brengen. Het team synthetiseert en analyseert deze gegevens om de onderwijspraktijken te verbeteren. Voor de andere leergebieden heeft deze kwaliteitsbewaking minder systematisch of nauwelijks plaats.

Ontwikkeling Het evaluatiebeleid staat nog aan het begin van een ontwikkeling. Voor een aantal aspecten van de evaluatiepraktijk maakte het team afspraken en gebruikt het de evaluatie enigszins om de onderwijspraktijk te verbeteren en de leerbegeleiding aan te sturen. Op andere facetten valt nog een weg af te leggen om de evaluatie als veranderingsmiddel te gebruiken.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Visieontwikkeling De initiatiefnemers van de school wilden in hun buurt een school waar ruime aandacht ging naar een brede persoonlijke ontwikkeling, kunstzinnige vorming en verbondenheid met de natuur. Omdat ze deze pijlers terugvonden in de Steinerpedagogie en het onderliggend antroposofisch mensbeeld, sloten ze zich met hun project aan bij de federatie van het Steineronderwijs. Het pedagogisch project van de school sluit daarom ook bij dit van de federatie aan. Nochtans ziet het team haar visie niet als een vaststaand gegeven, maar wil het in zijn eigen context voortdurend eigen en nieuwe accenten leggen. Zo leidt de groei van de VP in Ieper geregeld tot reflectie over eerder gemaakte beleidskeuzes en profileert de VP Ronse zich vooral als landelijke school in samenhang met de natuurlijke omgeving.

Bij de werving van leerkrachten verwacht het schoolbestuur dat zij zich engageren in dezelfde visie. Alle leerkrachten komen aan deze verwachting tegemoet door hun dagelijkse praktijk en een duidelijke investering in hun eigen professionalisering.

De visie van de school doorspekt het hele school- en klasgebeuren, maar vertaalt zich minder in strategische doelen. Het meerjarenplan van de school bevat vooral praktisch-organisatorische elementen, wat ook logisch is voor deze jonge en groeiende school met een geplande verhuizing in de VP Ieper en een kersverse autonoom functionerende vestigingsplaats in Ronse.

Besluitvorming, Leiderschap De leiding van de school verloopt daadkrachtig en uitgesproken participatief. Het schoolbestuur bestaat uit ouders, de directeur en leerkrachten en speelt in beide vestigingsplaatsen een cruciale rol in de leiding en de ontwikkeling van de school. De leden engageren zich zowel om praktische zaken op te volgen als inhoudelijke kwesties mee uit te werken.

In de VP Ieper ligt de dagelijkse leiding bij de directeur, in de VP Ronse neemt een leerkracht die op. Beiden doen dit vanuit een sterk democratisch en emancipatorisch standpunt en werken voor alle aspecten nauw samen met de leerkrachten. De personeelsvergaderingen vervullen wat dit betreft een belangrijk forum. In de VP Ieper volgt de directeur vooral in het kader van vaste benoemingen het functioneren van de leerkrachten op. Ook op dit terrein streeft ze naar een gedeeld leiderschap. Zo neemt de zorgcoördinator de begeleiding en coaching van beginnende en ervaren leerkrachten voor haar rekening.

In de VP Ieper nemen de directeur en de zorgcoördinator het ontwerp, de coördinatie en de opvolging van het zorgbeleid op. In de VP Ronse doen beide leerkrachten dit zelf.

De school betreft ouders op drie niveaus. Naast de vraag om aan het beleid en de dagelijkse schoolwerking deel te nemen, streeft ze ook naar betrokkenheid bij de opvoeding en het onderwijs aan hun kinderen.

De school heeft (vooral in de VP leper) verschillende werk-, denk- of reflectiegroepen. Vaak zijn hierin zowel ouders als leerkrachten actief. Binnen de toegekende beleidsruimte kunnen deze groepen zelf hun besluiten vormen en beslissingen nemen.

Op alle niveaus streeft men naar een consensus voor het nemen van beslissingen. Dankzij de aandacht voor 'de stem van de minderheid', de hoge gelijkgerichtheid en het engagement van alle participanten verloopt deze manier van besluitvorming vrij vlot.

Kwaliteitszorg De school hanteert kwaliteitszorg als rode draad bij haar ontwikkeling. In de schoolwerkplannen van beide vestigingsplaatsen worden alle beleidselementen voorzien van een kwaliteitscirkel met het oog op geregelde kwaliteitsverbetering. Dit leidt ertoe dat het team zowel in haar bestuurs-, personeels- als denkgroepvergaderingen geregeld reflecteert over vroegere beslissingen en het functioneren van de school.

In de VP leper voert de school specifieke onderzoeken uit naar de tevredenheid van ouders, personeel en leerlingen. Op basis van de verzamelde gegevens stuurt de school de vastgestelde werkpunten stelselmatig en consequent bij.

In de VP leper staat momenteel vooral de aanpassing van de zorgwerking aan het handelingsgericht werken binnen het zorgcontinuüm in de kijker. In de VP leper maakt de school momenteel stapsgewijs werk van de leerplanimplementatie. Tot op heden stelde ze haar wiskundeonderwijs op punt.

Op zeer geregelde basis volgt ze tijdens het zorgoverleg de vorderingen van haar leerlingen op om het onderwijs bij te sturen of de begeleiding van leerlingen inhoud te geven. De analyse van het kindvolgsysteem in de kleuterafdeling en de groepsnormeerde koepeligen tests voor wiskunde en sommige domeinen van Nederlands in de lagere afdeling dragen hier op middellange termijn ook toe bij. Deze kwaliteitsbewaking leidde onder meer tot het opstellen van leerlijnen, het leggen van focussen en het maken van didactische afspraken voor wiskunde.

Talenbeleid Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen. Leerkrachten zorgen voor een klasklimaat waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Leerkrachten bieden binnen de verschillende leergebieden taken aan die zowel de zwakkere als de sterke leerlingen voldoende kansen geven om zich ook op talig vlak te ontwikkelen.

Leerkrachten hanteren in verschillende leergebieden werk- en groepeeringsvormen die de communicatie en interactie tussen de leerlingen bevorderen.

Leerkrachten houden bij de evaluatie van de leerlingen rekening met hun talige mogelijkheden.

Het schoolteam communiceert met haar ouders op een heldere en verstaanbare wijze.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data en brengt de noden van alle leerlingen in kaart. De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het 1e leerjaar doorstroomt tot het 6e leerjaar, en dit zonder leerachterstand op te lopen, en zet acties op om de doorstroom te bevorderen. Het schoolteam stelt binnen zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid weinig operationele korte- en langetermijndoelen voorop om de zorg voor en de gelijke onderwijskansen van alle leerlingen te garanderen. De schoolorganisatie zorgt ervoor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten aan op de vooropgestelde doelen. Het team heeft expliciet aandacht voor kleuterparticipatie. Het schoolteam evalueert de effecten van de acties binnen zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerkrachten gebruiken het leerplan als referentiekader voor hun praktijk, inclusief de evaluatie.
- De onderwijspraktijken zijn gestoeld op de belevingswereld van de leerlingen, ze sluiten aan bij de leefwereld van de leerlingen en worden waar relevant geïntegreerd aangeboden.
- Het onderwijs valt op door zijn authenticiteit, zowel voor wat de contexten, de opdrachten als de lerarenstijl betreft.
- De leerkrachten hebben oog voor diverse toekomstgerichte competenties als samenwerkend, onderzoekend, ontwerpgericht en productgericht leren.
- De leerkrachten scheppen een veilige en rustige leeromgeving en hanteren een uitnodigende leerkrachtenstijl.
- De leerkrachten differentiëren in hun aanbod en begeleiding, zonder het coöperatief leren in de klasgroep af te breken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school hanteert een waardevol beleid om zich als lerende organisatie te ontwikkelen. Ze maakt daarvoor op een oordeelkundige wijze gebruik van diverse vormen van deskundigheidsbevordering en houdt daarbij rekening met het persoonlijk ontwikkelingsstraject van de leerkrachten.

Wat betreft het algemeen beleid

- De school hanteert een sterk gedeeld leiderschap waaraan alle betrokkenen (bestuur, ouders, leerkrachten) participeren.
- De betrokkenen engageren zich sterk om de school permanent en gezamenlijk te ontwikkelen.
- Het team streeft een consensus na met alle betrokkenen bij het nemen van beslissingen.
- De school heeft een heldere en levendige visie als basis voor haar beleid.
- De school gebruikt een brede kwaliteitszorg om haar ontwikkeling op verschillende domeinen aan te sturen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De school kan zowel in de kleuter- als de lagere afdeling onderzoeken of haar onderwijs voldoende gradueel is opgebouwd en voor alle leerlingen voldoende uitdagend is.
- In de lagere afdeling kan de hulpverlening voor wiskunde meer handelingsgericht georganiseerd worden.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school kan haar evaluatiebeleid concreet vorm geven, zodat de evaluatiepraktijk met betrekking tot alle leergebiedgebonden en -overschrijdende eindtermen optimaal ingezet kan worden om de ontwikkeling van de leerlingen optimaal te stimuleren.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De instelling moet voor de vestigingsplaats Ronse over een preventieadviseur beschikken die een aangepaste opleiding heeft gevolgd.
- De instelling moet voor de vestigingsplaats Ieper de asbestinventaris voor schriftelijk advies aan de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer voorleggen.
- Vestigingsplaats Ieper moet de inbreuken wegwerken om een geldige toelating of erkenning afgeleverd door het FAVV te krijgen bij het verstrekken van maaltijden.
- De vestigingsplaats in Ieper moet in een overdekte speelplaats voorzien en het domein en de gebouwen toegankelijk maken voor personen met een beperkte mobiliteit. In deze vestigingsplaats moet ook de kunstverlichting voldoen.
- Vestigingsplaats Ieper moet voldoende sanitaire voorzieningen hebben en deze inrichten conform de regelgeving.
- In de kleuterafdeling moet de school de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie meer doelgericht en expliciet nastreven en evalueren.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
  - voor het **kleuteronderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor wiskundige initiatie.
- voor de **erkenningvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **27-04-2020** opnieuw een controle uit.

GUNSTIG

- voor de **erkenningvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor het **lager onderwijs**.
- voor de **overige erkenningvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Bart DE BIE de inspecteur-verslaggever	Barbara DECRAMER de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	